

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ В ШКОЛІ

Одним з пріоритетних напрямків діяльності практичного психолога школи вважається робота з формування професійної орієнтації та професійного самовизначення учнів, подальшого опанування інноваційними технологіями навчання та впровадження новітніх технологій у навчально-виховний процес, здійснення підготовки підростаючого покоління до свідомого вибору професії.

Практичний психолог школи покликаний активізувати інтерес учнів до самостійного вибору професії на основі індивідуальних психологічних властивостей, схильностей, здібностей, особливостей та вимог до сучасного ринку праці.

Профорієнтаційна робота в школі націлена на виконання таких завдань:

- * інформування учнів про професії, ринок праці, навчальні заклади, де можна отримати знання про спеціальність;
- * виявлення інтересів та схильностей учнів до певних професій та відповідно до них навчатися складанню життєвих планів, орієнтуючись на майбутню діяльність;
- * проведення індивідуальної та групової профконсультаційної роботи з учнями, яка будується на результатах психофізіологічного та психодіагностичного обстеження їхніх схильностей загальних і спеціальних здібностей;
- * проведення роботи з батьками про вибір та становлення їхніх дітей до професійного самовизначення;
- * здійснення моніторингу визначення провідних показників здатності учнів до вибору профілю навчання та праці відповідної професії, відстеження особливості розвитку школяра, презентування отриманих результатів.

У школі реалізується програма для учнів 10-11 класів „Ділова активність”. Використовуємо різноманітні форми реалізації допрофільної підготовки:

- система факультативів, предметних гуртків;
- поглиблене вивчення окремих предметів (математика — 8 клас, хімія – 9 клас).

У період допрофесійної підготовки учнів у співпраці з учителями вирішується проблема життєвого та професійного самовизначення.

У 10-11 класах учні працюють у трьох профільних групах:

- природничо-математичний (профіль фізика-математика);
- філологічний (профіль «Українська філологія»);
- природничий (профіль хіміко-технологічний).

Практичним психологом складено банк діагностичних методик, які виступають психологічним інструментарієм для виявлення рівня, своєрідності особистісної готовності учня до професійного навчання, що дає змогу визначити ступінь відповідності або невідповідності особистості вимогам з боку цієї форми професійного самовизначення школяра.

Проведено діагностичне явлення працевлаштування учнів за три останніх роки та узагальнено результати:

2006-2007 навчальний рік,

випускники 9-х класів (50 чол.) вступили до:

10 клас – 76 % (38 чол.),

технікуми – 20 % (10 чол.),

ПТУ – 4 % (2 чол.);

випускники 11-х класів (44 чол.) вступили до:

ВНЗ – 41 % (18 чол.),

технікуми – 43 % (19 чол.),

ПТУ – 16 % (7 чол.).

2007-2008 навчальний рік,

випускники 9-х класів (48 чол.) вступили до:

10 клас – 69 % (33 чол.),

технікуми – 21 % (10 чол.),

ПТУ – 10 % (5 чол.);

випускники 11-х класів (34 чол.) вступили до:

ВНЗ – 56 % (19 чол.),

технікуми – 29 % (10 чол.),

ПТУ – 15 % (5 чол.).

2008-2009 навчальний рік,

випускники 9-х класів (35 чол.) вступили до:

10 клас – 77 % (27 чол.),

технікуми – 23 % (8 чол.);

випускники 11-х класів (37 чол.) вступили до:

ВНЗ – 43 % (16 чол.),

технікуми – 38 % (14 чол.),

ПТУ – 19 % (7 чол.).

Проведено дослідження з виявлення направленості професійних інтересів випускників 9-х, 11-х класів за останні три роки. З'ясовано:

2008-2009 навчальний рік,

- техніка – 48,8 % учнів,
- економіка – 18,6 % учнів,
- педагогіка – 14 % учнів,
- медицина; військові спеціальності; сфера обслуговування, торгівля – 4,7 %,
- журналістика; право, юриспруденція – 2,3 %;

2007-2008 навчальний рік,

- техніка – 32,7 % учнів,
- економіка – 24,5 % учнів,
- медицина; право, юриспруденція; сфера обслуговування, торгівля – 10,2 %,
- транспорт – 6,1 % учнів,
- педагогіка – 4,1 % учнів,
- військові спеціальності – 2 %;

2006-2007 навчальний рік,

- техніка – 33,9 % учнів,
- економіка – 25 % учнів,
- медицина – 8,9 % учнів,
- педагогіка; сфера обслуговування, торгівля – 7,1 % учнів,
- транспорт, іноземні мови – 5,4 % учнів,
- право, юриспруденція – 3,6 % учнів,
- легка та харчова промисловість, історія – 1,8 % учнів.

Як бачимо, випускники надають перевагу спеціальностям, пов'язаних з технікою (програміст, механік, електрослюсар, газозварювальник, токарь, водій), економікою (бухгалтер, економіст, фінансист), а також в минулому році – педагогіки.

Вивчення інтересів, здібностей і нахилів учнів здійснюється за допомогою спостереження за їх успіхами в засвоєнні учбових дисциплін, використанням різних методик, анкет, тестів, опитувальників («Карта інтересів» Голомштока, «Диференційованого діагностичного опитувальника (ДДО) Клімова, тощо).

В Благодатнівській ЗОШ I-III ступенів практичним психологом ведеться консультаційна робота з старшокласниками та їх батьками щодо питання вибору професії.

Організовано зустрічі з представниками Донбаської національної академії будівництва та архітектури, Харківською зооветеринарною академією, Амвросіївським індустріальним технікумом, Амвросіївським професійним ліцеєм, Зуївським енергетичним технікумом ДонНТУ, тощо.

Школа співпрацює з багатьма навчальними закладами м. Амвросіївки, Шахтарська, Донецька, Харкова, Дружковки. Укладено договори співпраці з Дружковським технікумом Донбаської державної машинобудівельної академії, Харківським інститутом економіки ринкових відносин та менеджменту, Амвросіївським індустріальним технікумом, Донецьким національним університетом економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Донецьким державним університетом управління, Шахтарським технікумом ДонНУ економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Донецьким юридичним інститутом ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка.

Найбільш дієвою формою ознайомлення школярів із професіями на ринку праці є зустрічі з Амвросіївським районним центром зайнятості.

Співпрацює школа з Донецьким центром підготовки абітурієнтів.

Завершується навчальний рік міським ярмарком професій.

Я, як практичний психолог Благодатнівської ЗОШ I-III ступенів, вважаю, що в контексті профільного навчання курси за вибором, факультативи, позакласна виховна робота несуть функцію забезпечення профільної прикладної й початкової професійної спеціалізації, надають умови для підготовки учнівської молоді до свідомого життєвого самовизначення, професійного вибору та професійної адаптації.